

INSTITUT
DRUŠTVENIH NAUKA
Institut od nacionalnog značaja
za Republiku Srbiju

knjiga sažetaka

Tranzicija i vladavina prava

Okrugli sto

TRANZICIJA I VLADAVINA PRAVA

Edicija

Knjige sažetaka

Izdavač

Institut društvenih nauka, Beograd 2022.

Za izdavača

dr Goran Bašić

Urednici

dr Sofija Nikolić Popadić

dr Marko Milenković

dr Ranko Sovilj

Programski odbor

dr Hajrija Mujović

dr Marta Sjeničić

dr Marko Milenković

Organizacioni odbor

dr Sofija Nikolić Popadić

dr Ranko Sovilj

dr Sanja Stojković Zlatanović

Dijana Arsenijević

ISBN: 978-86-7093-252-4

Knjiga sažetaka je pripremljena u okviru

Programa istraživanja Instituta društvenih nauka za 2022. godinu

koji podržava Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije

TRANZICIJA I VLADAVINA PRAVA

OKRUGLI STO

12. maj 2022. GODINE

INSTITUT DRUŠTVENIH NAUKA

KNJIGA SAŽETAKA

Ranko Sovilj

Naučni saradnik Instituta društvenih nauka

**Tranzicija i reforma tržišta kapitala
– Od transformacije jugoslovenskog
tržišta kapitala do zelenih obveznica**

Krajem osamdesetih godina 20. veka otpočela je korenita reforma društvenog i privrednog sistema. Premda je afirmisanje tržišne privrede bilo u središtu tranzicionih promena, nedostajala je reforma svojinsko-pravnih odnosa, s obzirom na to da je društvena svojina i dalje bila dominantan i neprikosnoven oblik svojine. Usvajanjem brojnih sistemskih zakona u predmetnoj oblasti kreiran je pravni osnov za rekonstruisanje finansijskog sistema na drugačijim društveno-ekonomskim osnovama. Usvajanjem Zakona o tržištu novca i tržištu kapitala 1988. godine omogućeno je ponovno osnivanje efektivnih berzi. Efektivna berza u Beogradu osnovana je 27. decembra 1989. godine pod nazivom Jugoslovensko tržište kapitala, koje je već naredne, 1990. godine preimenovano u Beogradsku berzu. U međuvremenu, Komisija za hartije od vrednosti izdala je dozvole za početak rada Ljubljanske berze (1989), Zagrebačke berze (1990), Sarajevske berze i Montenegro berze.

Savremena istorija domaćeg tržišta kapitala je relativno kratka, budući da traje nešto duže od tri decenije. Uprkos tome, prethodni period pratila je aktivna reforma zakonodavstva tržišta kapitala, s obzirom na to da je promenjeno pet zakona do sada (1988, 1994. i 1995, 2002, 2006. i 2011. godine). Svaki od ovih zakona značajno je zaostajao za prihvaćenim standardima u uporednom zakonodavstvu razvijenih zemalja, što je slučaj i sa donedavnim Zakonom o tržištu kapitala iz 2011. godine, koji je kao osnovni cilj imao usklađivanje domaćeg prava sa pravom EU, premda je po pitanju organizacije tržišta kapitala u potpunosti suprotnosti sa tendencijama tržišta kapitala zemalja članica EU. Značajan pomak na domaćem tržištu kapitala ostvaren je tokom 2021. godine, emitovanjem zelenih obveznica. U narednom periodu očekuje se dodatna reforma tržišta kapitala, s obzirom na to da je krajem prošle godine usvojen novi Zakon o tržištu kapitala.

Ključne reči: tržište kapitala, hartije od vrednosti, Beogradska berza, reforma zakonodavstva, tranzicija